

Sædden kirke

Arkitekter: Inger og Johannes Exner

Efter almindelig opfattelse skal en kirke markere sig som en genkendelig del af bybilledet. I den henseende virker Sædden kirkes enkle og anonyme ydre næsten demonstrativt. Det skyldes delvis sammenhængen med den neutrale centerbygning, Sæddingcentret, et handelscenter med butikker, pengeinstitutioner, biograf m.m., hvorfra der er direkte adgang til kirkens våbenhus. Men mere skyldes det den grundholdning, at ingen kan nøjes med at tage stilling til kirken som et ydre symbol. Kirke bliver der først, hvor form og funktion vokser sammen til en helhed.

Sædden kirke vender ikke verden ryggen, men koncentrerer sig om sin opgave. Derfor er den også indvendig præget af enkelthed. Intet er til kun for et syns skyld, men de bygningsmæssige funktioner er føjet sammen til en smuk og formålstjenlig form. Kirkegængerne træder ind i kirkerummet beskyttet af halvmørket under pulpituret og kan i fred og ro udse sig sin plads på en af kirkebænkene, der er orienteret i en halvcirkel omkring alteret og døbefonten på et lille torv midt i kirken.

Kirkerummet er et kvadratisk central-

rum i overensstemmelse med den evangelisk-lutherske kirkes indhold og i modsætning til den katolske tradition, hvor alle pladser er vendt mod alteret i kirkens ene ende. Rummet er omgivet af høje ubrudte mure for at opnå ro og intimitet, skærmet fra den nære, intense færdsel.

Foldningerne i de to ydermure giver de høje vægge den nødvendige stivhed og tilfører indvendig kirkerummet et karaktergivende, nedfaldende strejflys i hver af de seks »apsider«. Rummet er dagsbelyst ved ovenlysskakte indbygget i tagkonstruktionen. Ovenlysene er, ved hjælp af mørke sideflader i lysskaktene, justeret således, at de ikke ødelægger virkningen af apsidernes lodrette strejflys. Den midterste ovenlysskakt er den største, og den giver centralt et stærkt lys til alterets hvide marmor og de blanke messingtager.

Kirkerummet indbød til en elektrisk belysning, der i modsætning til dagslyset skulle være et udbredt lys fra mange direkte lysgivere, af stjernehimmelkarakter. En simpel, klar el-pære i en ægte porcelænsfatning er en teknisk lampe, som – benyttet med behørig hensyntagen til blændingsri-

ci – på samme måde som dagslyset er et »byggemateriale«. Mængden af ledninger og el-pærer er som et »stivnet haglvejr«, der henlægger den øverste del af rummet i en let sløring. Rummet har langs to af siderne et galleri, båret af murede søjler med buede stik. Der er heri en væsentlig forøgelse af antallet af siddepladser.

Gamle kirkegængere giver gerne udtryk for, at de føler sig hjemme i dette nye rum, der med sine søjler, buer, murværk og hele kirkeatmosfære viser et tydeligt slægtskab med gammel dansk kirketradition. Arkitektonisk brydes traditionen derimod ved koncentration omkring midten af rummet, så præsten ved alter og døbefont er i den tættets tænkelige ydre forbindelse med menigheden. Kun prædikestolen er af akustiske grunde placeret i en af nordvæggens buer, hvor den sammen med lydhymlen markerer sig klart.

Bygherren ønskede et kirkerum præget af enkelthed og ro uden fortænkte symboler, unødige skranker og falsk højtidelighed. I en evangelisk-luthersk kirke er det ikke tingene, men ordet, der helliger huset.

Bennet Østergaard Petersen. I. og J. Exner

Sædden Kirke.

Adresse: Fyrvej 30, Sædding, Esbjerg.

Bygherre: Guldager sogns menighedsråd.

Opførelsesår: 1977-78.

Arkitekter: Inger og Johannes Exner, MAA;

medarbejdere: Erik Schmidt, Kurt Birch

Christensen, Mogens Svenning Jensen.

Ingeniører: konstruktion: Rambøll &

Hannemann, FRI;

el: B. Agerkrog Rasmussen.

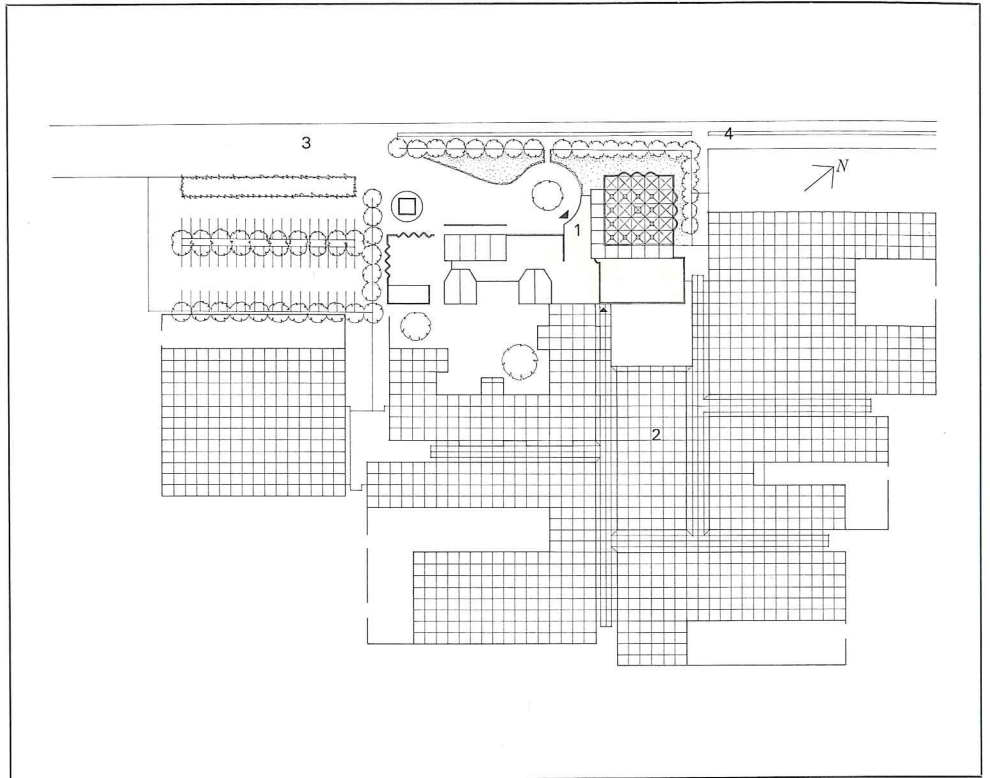
Akustik: professor Fritz Ingerslev.

Landskabsarkitekter: Inger og Johannes Exner.

Håndværker- og leverandørliste side A 49.

Fotos: Keld Helmer-Petersen, Ernst Kallesøe,

Johannes Exner.

Sædden Kirke set fra Fyrvej. Bag den foldede mur ligger en lille gårdhave.

■ *Sædden Church seen from Fyrvejen. There is a little atrium garden behind the folded wall.*

Sædden Kirke. Hovedindgangen. Den lille lanterne danner ovenlys i det cylindriske dåbsventerum i forhallen.

■ *Sædden Church. Main entrance. The little lantern creates an overhead light in the cylindrical christening waiting room in the foyer.*

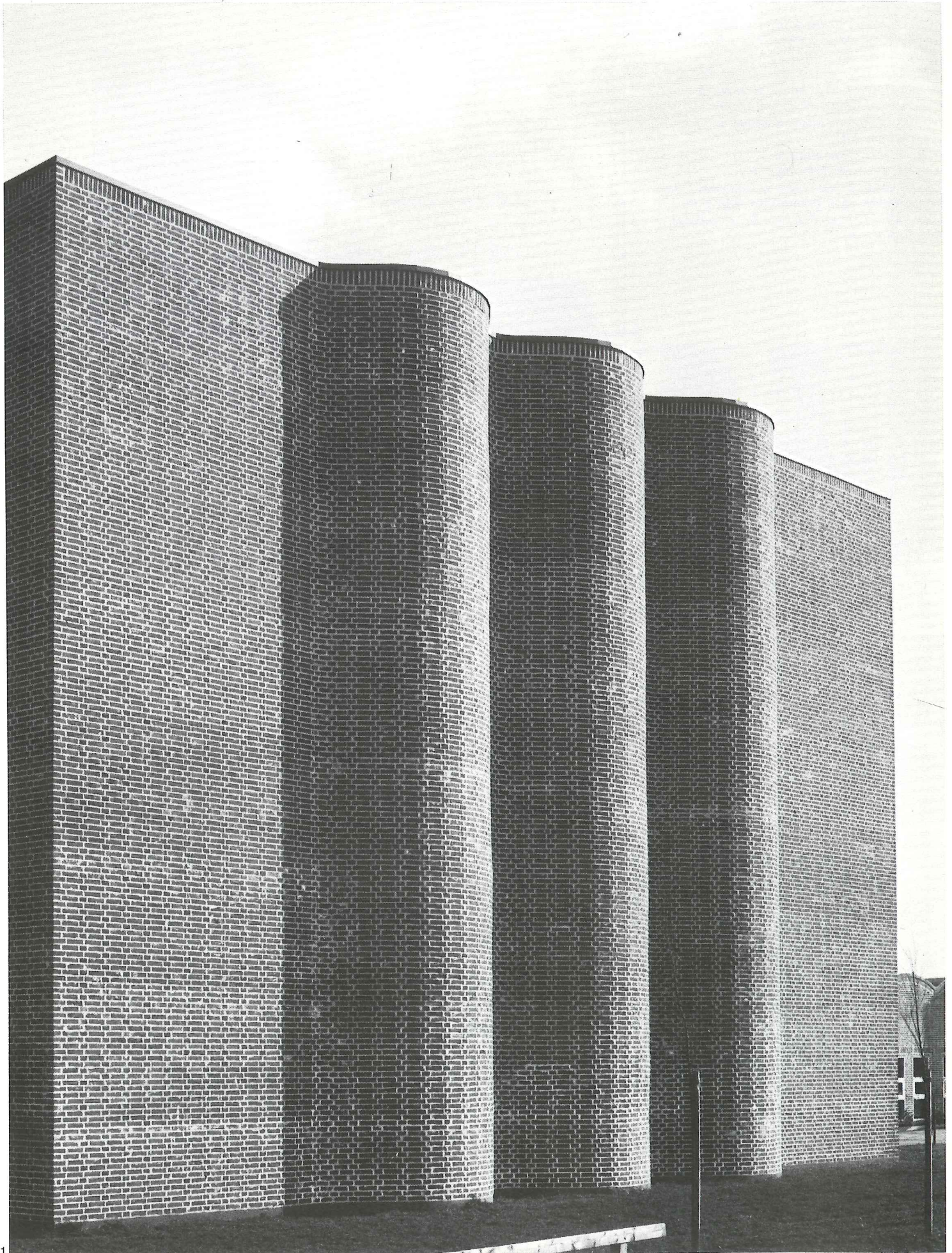
Situationsplan 1:2000.

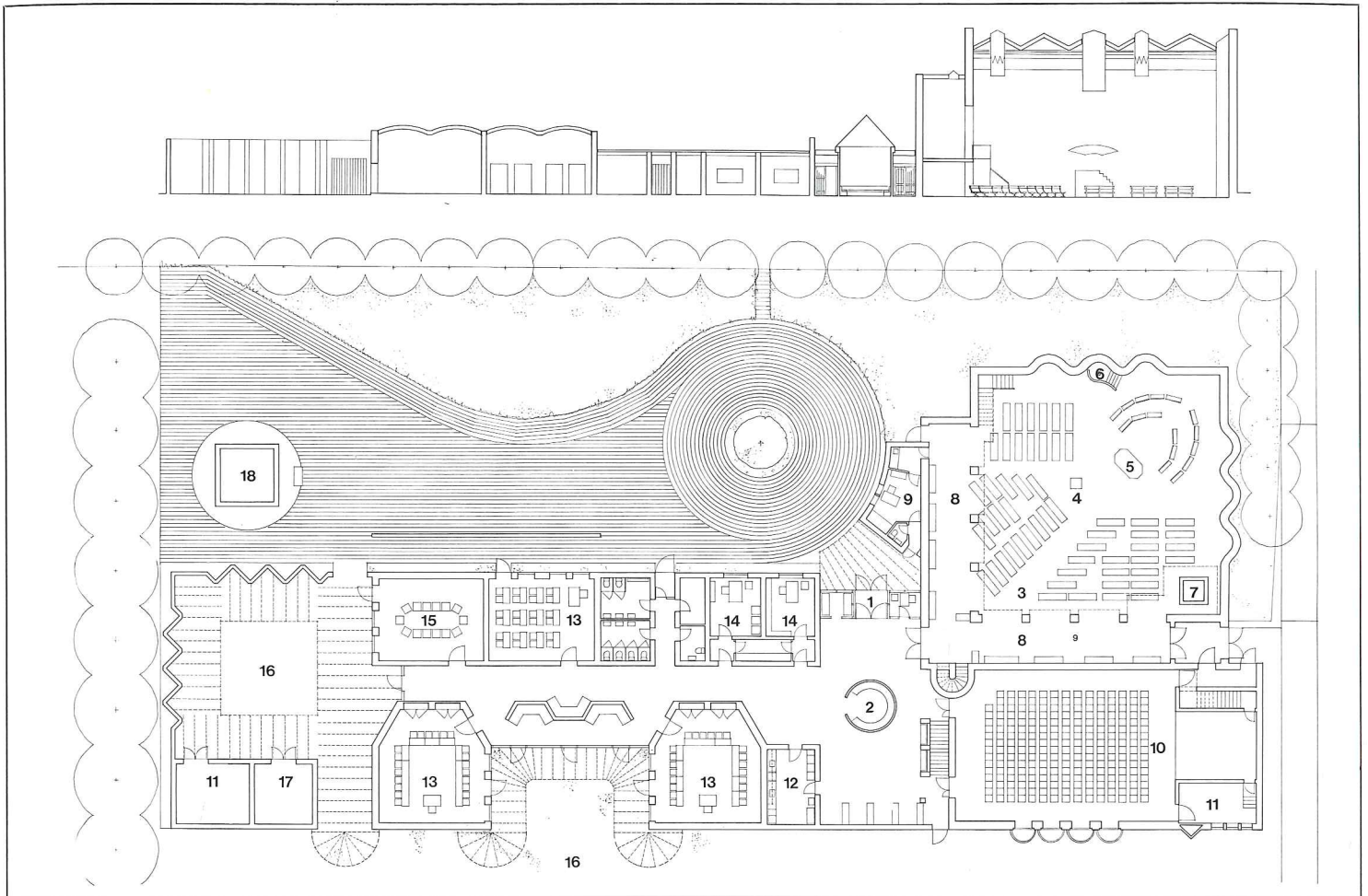
1, Sædden Kirke. 2, Sædding Centret. 3, Fyrvej. 4, cykel- og gangsti.

■ *Site plan, 1:2000.*

1, Sædden Church. 2, Sædding Centre. 3, Fyrvej. 4, bicycle and pedestrian path.

1. Væggene i det kvadratiske kirkerum er til to sider blødt foldede, således at der dannes små »apsider«.

2. Venteplads ved hovedindgangen.

3. Dåbsventerum i forhallen.

■ 1. Two of the walls in the square church are softly folded so as to form small »apses«.

2. Waiting area at the main entrance.

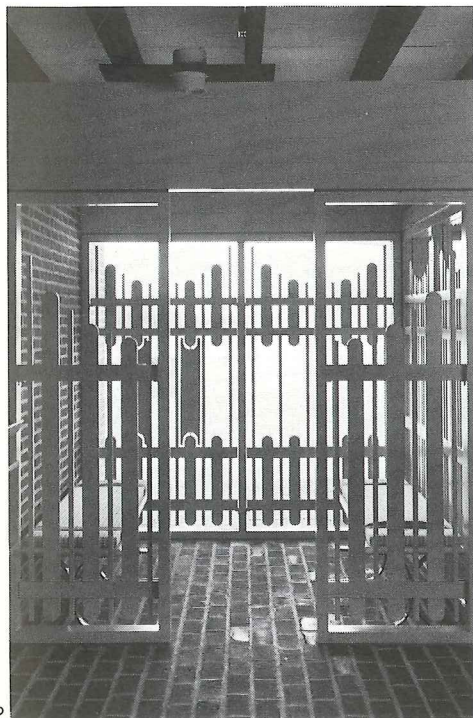
3. The christening waiting room in the foyer.

Plan og snit, 1:500.

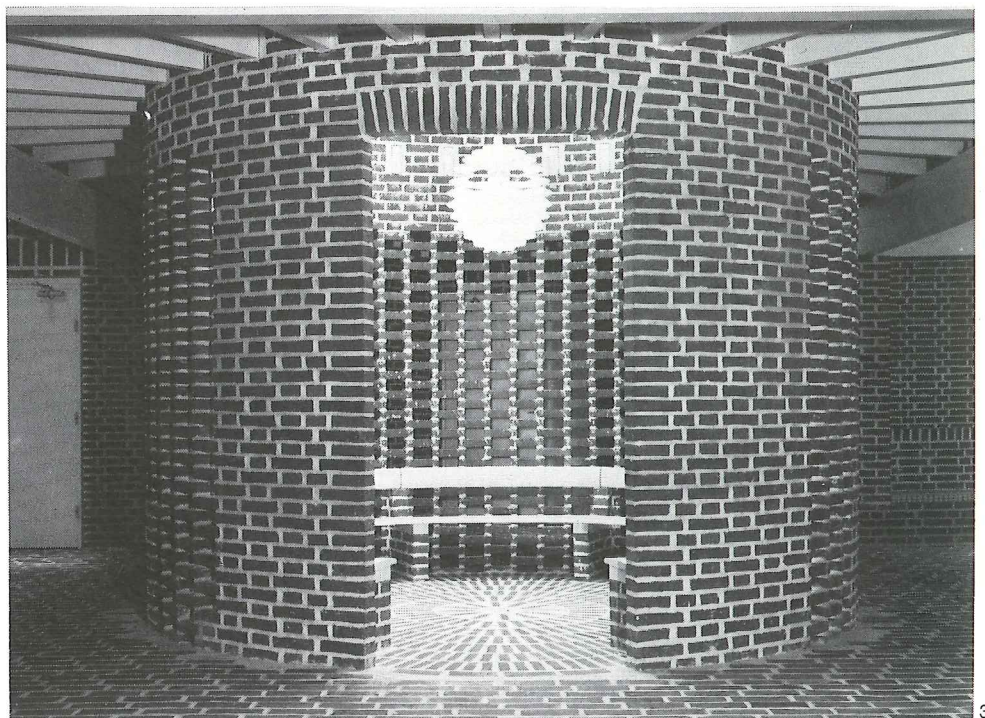
1, hovedindgang. 2, venterum. 3, kirkerum. 4, døbefont. 5, alter. 6, prædikestol. 7, orgelpulpitur. 8, pulpitur. 9, sakristi. 10, møderum med scene. 11, magasin. 12, køkken. 13, konfirmandstue. 14, kontor. 15, møderum. 16, gårdhave. 17, kapel. 18, tårn.

■ Plan and section, 1:500.

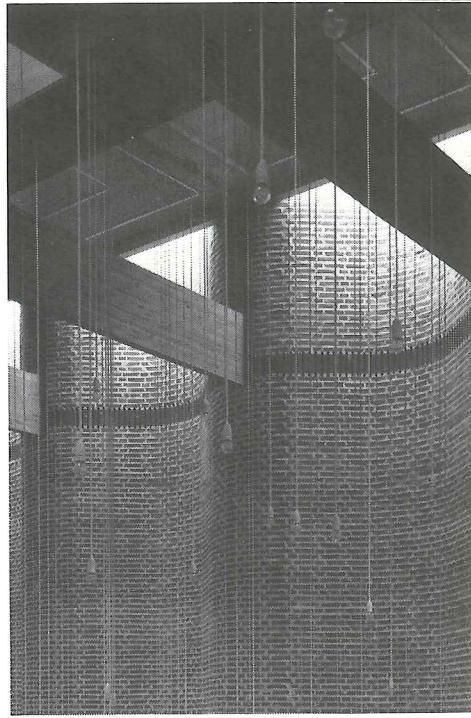
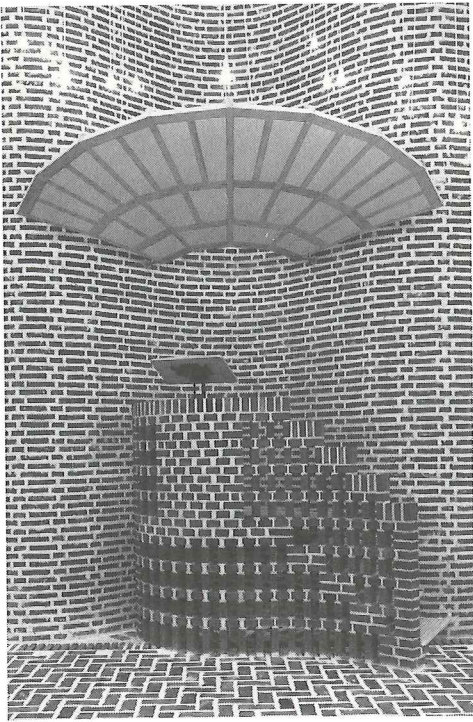
1, main entrance. 2, waiting room. 3, church interior. 4, baptismal font. 5, altar. 6, pulpit. 7, organ loft. 8, loft. 9, sacristy. 10, meeting room with stage. 11, storage. 12, kitchen. 13, confirmands' room. 14, office. 15, meeting room. 16, atrium garden. 17, chapel. 18, steeple.

2

3

Kirkerummet er et centralrum med alteret placeret omtrent i midten. Karakteristisk er knæfaldet bag alteret. Rummet får ovenlys, kraftigt over alteret, og svagere gennem de mindre ovenlys og det nedsvivende lys ved apsiderne.

■ *The church interior is a central space with the altar placed approximately in the middle. The altar rail behind the altar is distinctive. The overhead light is strong above the altar; through the smaller skylights and by the apses, the light filtering down is fainter.*

Sædden Church

Sædden, originally a small village, is now an area of expansion for the nearby town of Esbjerg. Some of the residential areas in this new part of town have already been built, along with a commercial and cultural centre which includes the new church. There is direct access to the church from one of the streets of the centre.

The church consists of a series of small buildings bound by a central passage culminating in the square church room. Out of regard for both the light and for the buttressing of the high brick walls, the exterior walls of the church interior are »folded« so as to form six small »apses«. The inner periphery of the church interior is designed like a two-storey gallery.

The church is made of red brick and the floor is tiled. The meeting room floor is covered with wide deal boards.

Sædden Kirche

Sædden war ursprünglich ein kleines Dorf, ist aber heute eines von mehreren Einzugsgebieten der in der Nähe liegenden Stadt Esbjerg. Ein Teil der Wohngebiete in dem neuen Stadtteil ist schon fertiggestellt, darunter auch ein Geschäfts- und Kulturzentrum, in dem die neue Kirche liegt. Es besteht direkter Zugang zur Kirche von einer der Strassen des Zentrums.

Die Kirche wurde als eine Gruppe von kleineren Gebäuden erstellt, die von der zentralen Flurzone zusammengehalten wird. Die Flurzone kulminiert in einen quadratischen Kirchenraum. Mit Rücksicht auf die Beleuchtung, aber auch zur Aussteifung der hohen gemauerten Wände wurden die Aussenwände des Kirchenraumes so »gefaltet«, dass sechs kleine Apsiden entstehen. Die innere Peripherie des Kirchenraumes ist als zweistöckige Galerie gestaltet.

Die Kirche ist in roten Backsteinen erstellt. Der Bodenbelag besteht aus Ziegeln. In dem Sitzungssaal besteht der Fussboden aus breiten Kieferbohlen.

